

[Ole Espersen.]

alene koncentrere mig om godkendelsesproceduren, altså spørgsmålet om, hvem der kan bestemme, hvorvidt vi skal have atomanlæg her i Danmark.

Folketinget kritiseres undertiden, og jeg mener til en vis grad med rette, for i for høj grad at beskæftige sig med detaljer. Det må forekomme de fleste indlysende ganske umiddelbart, at spørgsmålet om opførelsen af et atomkraftanlæg, herunder dette anlægs placering, vil være af overordentlig stor betydning for det danske samfund, ikke blot for det samfund, vi kender i dag og om 10 år, men for samfundet generationer frem i tiden. Det er derfor mit partis opfattelse, at folketinget i hvert enkelt tilfælde bør tage stilling til, om et atomkraftværk bør opføres eller ej, herunder dets placering. Jeg er klar over, at statsministeren i besvarelse af et spørgsmål den 16. januar lovede, at når vi skulle beslutte os for det første atomkraftværk, skulle det ske i form af en folketingsbeslutning, og det er jo et løfte, der går videre end den gældende lov, hvorefter statsministeren på egen hånd kunne træffe beslutningen. Ikke desto mindre mener socialdemokratiet, at tinget bør have lejlighed til at tage denne beslutning i hvert enkelt tilfælde.

Denne stillingtagen fra vores side er naturligvis bl. a. begrundet i, at der i den senere tid, bl. a. fra særdeles kvalificeret side, er rejst tvivl om, hvorvidt der nu også kan skabes tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger.

Beslutter vi, at folketinget skal tage stilling til dette meget vigtige spørgsmål om opførelsen af et atomkraftanlæg, vil vi i i virkeligheden til en vis grad følge den allerede eksisterende praksis, for det forekommer jo jævnlige, når det drejer sig om større investeringer, at det er folketinget, der træffer beslutningen i en speciel lov. Vi er vant til, at selv få kilometer landevej kræver, at en særlig lov vedtages. Det forekommer derfor rimeligt, at vi også tager beslutningen, når det drejer sig om atomkraftværker.

Man kunne sige, og det er måske baggrunden for forslaget, at medens motorveje bygges for offentlige midler, så vil atomkraftværker ikke nødvendigvis blive finansieret af offentlige midler, af statsmidler. Jeg tror imidlertid, det er en lidt forældet betragt-

ning. Samfundsmæssigt set, når vi vurderer vores ressourcer, når vi vurderer, hvad vi har råd til at bygge af nyt, om det kan betale sig eller ej, ja, så er det i virkeligheden ret ligegyldigt, om det drejer sig om midler, der har gået gennem statskassen først eller ej.

En af begrundelserne for, at jeg synes, folketinget bør tages med på råd i hvert enkelt tilfælde, er, at denne nye lov, hvortil vi her har fået et forslag, vil medføre, at den danske stat vil kunne komme til at være ansvarlig for erstatningskrav på omkring 1/2 mia kr. Jeg mener selvsagt ikke, at vi skal beskæftige os med detaljer omkring opførelsen af atomkraftværker, hvis vi skal have dem, men vi skal have mulighed for at tage stilling til placering og til sikkerhedsproblemer af mere væsentlig karakter.

En yderligere begrundelse ligger i, at opførelsen af et atomkraftværk vil berøre interesser fra forskellige ministerier: miljøministeriet, ministeriet for offentlige arbejder, og også handelsministeriets interesser vil nødvendigvis være stærkt involveret.

Efter forslaget udvides, som jeg lige nævnte, det offentliges erstatningsansvar i betydelig grad; i realiteten skal staten betale skader, der ligger mellem 75 mill. kr. og 530 mill. kr. At man er oppe på så store beløb, og at man finder, at statens ansvar må træde ind til endelig afholdelse af disse udgifter, det er vel en slags påmindelse om, at vi måske befinder os på et område, hvor det var det rimeligste, at det var staten alene, der havde ansvaret for opførelsen af atomkraftværker, at det var staten som havde den fuldstændige ledelse af dem. Det er sjældent, man i Danmark har tilfælde, hvor staten bliver ansvarlig for private eller ikke-statslige organers virksomhed. Det mener jeg er et problem, som vi bør koncentrere os om under udvalgsbehandlingen. Hvis der praktisk taget ingen risiko er ved atomanlæg, hvis staten altså uden større nervøsitet skulle kunne påtage sig denne store garantiforpligtelse, så skulle anlægsindehaveren jo også kunne forsikre sig for hele det beløb, han kan blive ansvarlig for.

Jeg tror, vi kan forvente, og det kan vi kun glæde os over, en engageret, en hed debat omkring opførelsen af atomkraftværker. Der er forhold, der tyder på, at denne debat måske bliver lige så engageret som